

Förordning om yrkesförarkompetens;

utfärdad den 19 december 2007.

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om tillämpningen av lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

2 § De uttryck och benämningar som används i förordningen har samma betydelse som i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

2 kap. Grundläggande kompetens

Utbildning

1 § Grundutbildningen ska omfatta de ämnen och avse de mål som anges i bilagan.

2 § En grundutbildning som uppgår till 280 timmar ska omfatta minst 20 timmars körträning.

3 § En grundutbildning som uppgår till 140 timmar ska omfatta minst tio timmars körträning.

Utvidgning eller ändring av transportverksamhet

4 § En förare som utvidgar eller ändrar sin transportverksamhet enligt 4 kap. 4 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens och som normalt måste genomföra en grundutbildning enligt 2 § för att få grundläggande kompetens, får i stället genomgå en kompletterande grundutbildning om minst 70 timmar. Minst fem timmar ska utgöra körträning.

En förare som utvidgar eller ändrar sin transportverksamhet och som normalt måste genomföra en grundutbildning enligt 3 § för att få grundläggande

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG av den 15 juli 2003 om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG (EUT L 226, 10.9.2003, s. 4, Celex 32003L0059).

kompetens, får i stället genomgå en kompletterande grundutbildning som omfattar minst 35 timmar. Minst två och en halv timme ska utgöra körträning.

Körträning

5 § Med körträning avses individuell körning som en elev utför under uppsikt av en lärare som följer med i bilen.

Den som har uppsikt över körträningen anses som förare såvida eleven inte har ett körkort med förarbehörighet för fordonet.

Prov

6 § Föraren ska avsluta grundutbildningen med att avlägga kunskapsprov inför Vägverket.

Vägverket får förordna en person som är verksam inom gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning eller fristående skola med motsvarande utbildning att förrätta provet.

7 § Kunskapsprov i gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning eller fristående skola med motsvarande utbildning får genomföras stegvis under utbildningens gång.

3 kap. Fortbildning

1 § En kurs om fortbildning för förare ska omfatta minst 35 timmar. Kursen får delas upp i perioder som omfattar minst sju timmar vardera.

Enskilda moment i kursen får innefatta simulatorträning eller distansundervisning.

2 § Fortbildningen ska omfatta de ämnen och avse de mål som anges i bilagan.

4 kap. Yrkeskompetensbevis

Utfärdande

1 § Vägverket ska utfärda ett yrkeskompetensbevis om grundläggande kompetens till en förare som

– uppfyller ålderskraven i 3 kap. 2–7 §§ lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens,

– har genomgått en grundutbildning,

– har avlagt godkänt prov, och

– innehar förarbehörighet för det fordon som grundutbildningen avser.

Rätten att få ut ett yrkeskompetensbevis förfaller två år efter det att föraren avlagt ett godkänt prov.

2 § Vägverket ska utfärda ett yrkeskompetensbevis till en förare som har genomgått en fortbildning och som innehar förarbehörighet för det fordon som fortbildningen avser.

Rätten att få ut ett yrkeskompetensbevis förfaller ett år efter det att ett intyg om genomförd fortbildning utfärdats.

3 § Om ett yrkeskompetensbevis har förstörts eller kommit bort eller om någon uppgift om innehavaren har ändrats, ska innehavaren anmäla detta till Vägverket.

Till anmälningen ska om möjligt yrkeskompetensbeviset bifogas. Om ett yrkeskompetensbevis som kommit bort senare hittas, ska det genast överlämnas till Vägverket.

4 § Vägverket får efter anmälning enligt 3 § utfärda en duplett på yrkeskompetensbeviset. En sådan duplett ska ha samma giltighetstid som det ursprungliga yrkeskompetensbeviset.

Utbyte av yrkeskompetensbevis

5 § Framgår förarens yrkeskompetensbevis av uppgifter som finns på ett körkort som har utfärdats i en annan stat inom EES, får föraren i samband med att ett körkort ska bytas ut enligt 6 kap. 7 § körkortsförordningen (1998:980) ansöka hos Vägverket att ett svenskt yrkeskompetensbevis enligt 1 eller 2 § ska utfärdas. En kopia på det körkort som ansökan om utbyte avser ska fogas till ansökan.

Vägverket får förelägga sökanden att ge in en utredning som styrker att yrkeskompetensbeviset på det utländska körkort som ska bytas ut är giltigt i den stat där det har utfärdats. Följs inte förläggandet får ansökan avvisas.

Det nya yrkeskompetensbeviset gäller till och med samma tidpunkt som det utbytta yrkeskompetensbeviset.

Handlingar

6 § Den handling som utgör bevis om yrkeskompetens ska rubriceras "YRKESKOMPETENSBEVIS FÖR FÖRARE".

Andra bevis om yrkeskompetens

7 § En förare som inte är medborgare i en stat inom EES men som är anställd eller anlitad av ett företag som är etablerat inom EES och som utför godstransporter, ska styrka sin yrkesförarkompetens genom att visa upp ett sådant förartillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 484/2002 av den 1 mars 2002 om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 881/92 och (EEG) nr 3118/93 i syfte att införa ett förartillstånd².

8 § En förare som inte är medborgare i en stat inom EES men som är anställd eller anlitad av ett företag som är etablerat inom EES och som utför persontransporter ska styrka sin yrkesförarkompetens genom antingen

1. gemenskapskoden på ett gemenskapskörkort,
2. yrkeskompetensbevis för förare försett med motsvarande gemenskapskod, eller

² EGT L 76, 19.3.2002, s. 1 (Celex 3200R0484).

3. ett nationellt bevis som medlemsstaterna ömsesidigt godkänner inom sina respektive territorier.

5 kap. Tillstånd att bedriva utbildning m.m.

1 § Vägverket får ge tillstånd till en fysisk eller juridisk person att bedriva utbildningsverksamhet enligt 8 kap. 2 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Det ska framgå av tillståndet vilken utbildning som får bedrivas.

2 § En ansökan om tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet ska innehålla följande:

1. en utbildningsplan som anger ämnen, plan för genomförande av utbildning och undervisningsmetoder,
2. uppgifter om lärares kvalifikationer och verksamhetsområden,
3. uppgifter om undervisningslokaler och undervisningsmaterial,
4. uppgifter om tillgängliga resurser för det praktiska arbetet och de fordon som används, och
5. uppgifter om villkoren för deltagande i utbildningen inklusive antalet utbildningsplatser.

3 § Den som har tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet ska se till att verksamheten genomförs i enlighet med ansökan och tillståndet samt att utbildningsverksamheten omfattar de ämnen och de mål som anges i bilagan.

4 § Den som har tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet ska anmäla hos Vägverket när verksamheten påbörjas. Anmälan ska även göras om verksamheten läggs ned eller om avbrott görs i den. Anmälan ska också göras om verksamhetens omfattning förändras eller om det i övrigt sker någon förändring i verksamheten som är av betydelse för tillsynen. Anmälan enligt denna paragraf ska ske utan dröjsmål.

Rapportering m.m.

5 § Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska föra anteckningar om förarens deltagande i fortbildningskursen.

6 § Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska omgående efter att föraren genomgått en grundutbildning eller en fortbildningskurs rapportera det underlag som behövs för att Vägverket ska kunna fatta beslut om att utfärda ett yrkeskompetensbevis.

Om föraren har genomfört delar av fortbildningen hos flera utbildningsanordnare ska den som anordnat den sista delkursen rapportera till Vägverket att fortbildningen är genomförd.

7 § Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska i samband med att rapport lämnas enligt 6 § utfärda ett intyg om genomförd fortbildning till föraren.

Om föraren har genomfört delar av fortbildningen hos flera utbildningsanordnare ska den som anordnat en delkurs utfärda ett intyg om genomförd

delkurs till föraren. Den som anordnat den sista delkursen ska utfärda ett intyg om genomförd fortbildning till föraren.

SFS 2007:1470

6 kap. Återkallelse m.m.

1 § Vägverket fattar beslut enligt 10 kap. 1 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens om återkallelse av tillstånd att bedriva utbildning samt meddelar varning enligt 10 kap. 2 § samma lag.

7 kap. Tillsyn

1 § Vägverket utövar tillsyn enligt lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens och föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

När det gäller tillsynen över genomförandet av prov vid gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning eller fristående skola med motsvarande utbildning ska Vägverket samråda med Statens skolverk. Skolverket utövar enligt andra föreskrifter tillsyn över dessa skolformer i övrigt.

8 kap. Bemyndiganden

1 § Vägverket får meddela föreskrifter om

1. grundutbildning och körträning för grundläggande kompetens,
2. prov vid grundutbildning,
3. fortbildning,
4. villkor för att bedriva utbildningsverksamhet,
5. yrkeskompetensbevis, andra bevis enligt 4 kap. 8 § 3, och gemenskapskod, och
6. tillsyn över utbildningsverksamheten.

Vägverket får, om inte annat följer av 2 §, meddela föreskrifter för verkställigheten av lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens och denna förordning.

Föreskrifter som avses i första stycket 2 får meddelas efter samråd med Statens skolverk.

2 § Statens skolverk får meddela föreskrifter om utbildning för yrkesförarkompetens i gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning eller fristående skola med motsvarande utbildning där eleven går en nationell kurs som har varit föremål för samråd med Vägverket.

Föreskrifter får meddelas om

1. innehållet i grundutbildningen för grundläggande kompetens,
2. utbildningsverksamheten hos skolan, och
3. tillsyn över utbildningsverksamheten.

3 § Vägverket får efter samråd med Statens skolverk meddela föreskrifter om prov som avslutar grundutbildning enligt lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens när det gäller utbildning i gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning eller fristående skola med motsvarande utbildning där eleven går en nationell kurs.

SFS 2007:1470

-
1. Denna förordning träder i kraft den 15 januari 2008.
 2. Denna förordning tillämpas första gången den 10 september 2008 på förare som utför persontransporter med fordon som kräver förarbehörigheterna D och DE.
 3. Denna förordning tillämpas första gången den 10 september 2009 på förare som utför godstransporter med fordon som kräver förarbehörigheterna C och CE.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lenart Renbjer
(Näringsdepartementet)

Förteckning över ämnen och mål som det hänvisas till i 2 kap. 1 §, 3 kap. 2 § och 5 kap. 3 §

1. Avancerad träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelserna

För samtliga körkort

- 1.1 Mål: att känna till kraftöverföringens egenskaper för optimal användning av dessa.

Kurvorna över motorns vridmoment, effekten och bränsleförbrukningen, optimal användning av varvräknare, diagram över växellådans utväxling.

- 1.2 Mål: att känna till säkerhetsanordningarnas tekniska egenskaper och funktion för att behärska fordonet, minska slitaget och att förebygga störningar.

Särskilda egenskaper hos det hydrauliska bromsservosystemet, bromsarnas och retarderns begränsningar, kombinerad användning av bromsar och retarder, optimalt utnyttjande av förhållandet fart–växellåda, användning av fordonets tröghet, metoder för att sakta ner och bromsa i nedförsbacke, agerande om fel uppstår.

- 1.3 Mål: att kunna optimera bränsleförbrukningen.

Optimering av bränsleförbrukningen genom att tillämpa de kunskaper som anges i punkterna 1.1 och 1.2.

Körkort C, C + E

- 1.4 Mål: att vara i stånd att ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet.

Krafter som påverkar fordon i rörelse, hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden, beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast, beräkning av den totala volymen/ bruttovolymen, fördelning av lasten, effekter av överbelastning på en axel, fordonsstabilitet och gravitationscentrum, typer av förpackningsmaterial och pallar.

Grundläggande godssäkringskategorier, metoder för fastspänning och säkring av gods, användning av spännband, kontroll av säkringsutrustning, användning av hanteringsutrustning, användning av presenningar.

Körkort D, D + E

- 1.5 Mål: att kunna säkerställa passagerarnas säkerhet och bekvämlighet.

Justering av rörelser i längd- och sidriktningen, gemensamt bruk av vägnätet, placering på körbanan, mjukhet vid inbromsning, behärskning av överhänget, användning av särskild infrastruktur (offentliga platser och reserverade körfält), hantering av konflikter mellan ett tryggt körsätt och andra uppgifter som förare, kommunikation med

passagerarna, särskilda hänsyn vid transport av vissa passagerargrupper (personer med funktionshinder, barn).

- 1.6 Mål: att vara i stånd att ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet.

Krafter som påverkar fordon i rörelse, hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden, beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast, fördelning av lasten, effekter av överbelastning på en axel, fordonsstabilitet och gravitationscentrum.

2. Tillämpning av bestämmelser

För samtliga körkort

- 2.1 Mål: att känna till sociala förhållanden och bestämmelser inom vägtransportsektorn.

Maximala arbetstider inom transportsektorn, principer i, tillämpning och konsekvenser av rådets förordningar (EEG) nr 3820/85 och (EEG) 3821/85, påföljder vid bristande eller felaktig användning eller manipulering av färdskrivaren, kunskaper om sociala förhållanden inom vägtransportsektorn: rättigheter och skyldigheter för förare i fråga om grundläggande kompetens och fortbildning.

Körkort C, C + E

- 2.2 Mål: att känna till bestämmelserna för godstransporter.

Intyg för att bedriva transportverksamhet, skyldigheter enligt standardavtalen för godstransporter, utformning av de dokument som ingår i transportkontrakten, internationella transporttillstånd, skyldigheter enligt konventionen om frakttal vid internationell godsbefordran på väg, internationella fraktsedlar, gränsöverskridande transporter, speditörer, särskilda dokument som medföljer godset.

Körkort D, D + E

- 2.3 Mål: att känna till bestämmelserna för persontransporter.

Transport av särskilda passagerargrupper, säkerhetsutrustning i bussen, säkerhetsbälten, lastning av fordonet.

3. Hälsa, vägtrafiksäkerhet och miljösäkerhet, service, logistik

För samtliga körkort

- 3.1 Mål: vara medveten om riskerna i trafiken och om arbetsrelaterade olyckor.

Olika typer av arbetsrelaterade olyckor inom transportsektorn, statistik över trafikolyckor, lastbilars och bussars olycksfrekvens, personskador, materiella skador, ekonomiska konsekvenser.

- 3.2 Mål: kunna förebygga brottslighet och människosmuggling.

Allmän information, konsekvenser för föraren, förebyggande åtgärder, checklista, lagstiftningen om transportföretagens ansvar.

3.3 Mål: kunna förebygga fysiska risker.

Ergonomi: riskfyllda rörelser och arbetsställningar, fysisk kondition, hanteringsövningar, personlig säkerhet.

3.4 Mål: vara medveten om vikten av fysisk och psykisk förmåga.

Principer för en hälsosam och balanserad kost, effekter av alkohol, läkemedel eller andra ämnen som kan påverka beteendet, symptom på, orsaker till och effekter av trötthet och stress, den grundläggande arbets- och vilocykelns betydelse.

3.5 Mål: att kunna bedöma krissituationer.

Agerande i krissituationer: bedömning av situationen, hindra att olycksituationen förvärras, kalla på hjälp, komma till skadades undsättning och ge första hjälpen åt skadade, vidta åtgärder vid brand, evakuera dem som befinner sig i lastbilar/passagerare i bussar, garantera alla passagerares säkerhet, reaktioner vid överfall, grundläggande principer för hur en olycksrapport ska utformas.

3.6 Mål: kunna uppvisa ett sådant beteende som bidrar till att företagets profil höjs.

Förarens uppträdande och företagets profil: hur kvaliteten på förarens tjänster är av betydelse för företaget, förarens olika roller, personer som föraren kan komma i kontakt med, fordonsunderhåll, uppläggning av arbetet, kommersiella och ekonomiska konsekvenser av tvister.

Körkort C, C + E

3.7 Mål: att känna till ekonomiska villkor för godstransporter på väg och organisationen av marknaden.

Vägtransporter i förhållande till andra transportsätt (konkurrens, befraktare), olika typer av vägtransportverksamhet (transporter för andras räkning, för egen räkning, transportrelaterad verksamhet), organisationen av de vanligaste transportföretagen och transportrelaterad verksamhet, olika specialiserade transporter (tank- eller kyltransportbilar osv.), utvecklingen inom sektorn (diversifiering av tillhandahållna tjänster, järnväg/väg, underleverantörer, osv.).

Körkort D, D + E

3.8 Mål: att känna till ekonomiska villkor för persontransporter på väg och organisationen av marknaden.

Persontransporter på väg i förhållande till olika transportsätt för persontransport (järnväg, personbilar), olika typer av vägtransportverksamhet för persontransport, gränspassage (internationella transport), de vanligaste persontransportföretagens organisation.

